

Karjeras izglītības programma

Cesvaines vidusskola

2021.

Cesvaine

KARJERAS VEIDOŠANAS ASPEKTI

Karjera ir cilvēka resursu efektīva izmantošana dzīves mērķu sasniegšanai, cilvēka mērķtiecīga darbība savu kompetenču pilnveidei un izaugsmei visa mūža garumā. Tas ir nepārtraukts mācīšanās un attīstības process; tā ir cilvēka virzība visa mūža garumā gan sociālajā, privātajā gan profesionālajā jomā.

Karjeras attīstība ir indivīda personīgās dzīves, mācību un darba vadības process mūža garumā. Tas ir nepārtraukts process, kura gaitā cilvēks izmanto informāciju par sevi, un apkārtējo pasauli, analizē un pielieto to, lai izvēlētos savu nodarbošanās jomu un pēc tam jau konkrētu profesiju.

Karjeras izglītība ir plānots pasākumu, kursu un programmu nodrošinājums izglītības iestādēs, lai palīdzētu izglītojamajiem attīstīt prasmes savu interešu, spēju un iespēju samērošanā, savu karjeras mērķu izvirzīšanā, karjeras vadīšanā; sniegtu zināšanas un izpratni par darba pasauli, tās saikni ar izglītību, par karjeras plānošanu un tālākizglītības iespējām, kā arī nodrošinātu efektīvu dalību darba dzīvē.

Mūsdienās karjeras jēdziena saturs ir ievērojami paplašinājies. Ja sākotnēji jēdzienu “karjera” skaidroja un asociēja ar sekmīgu darbošanos kādā profesionālajā jomā, kurā ir iespējama izvirzīšanās, slavas un popularitātes sasniegšana, tad tagad termins “karjera” ir jāsaprot ne vien kā izaugsme profesionālajā jomā, bet arī kā likumsakarīga personības izaugsme un nodarbošanās secīga maiņa visas dzīves garumā. **Karjera ir personības mērķtiecīgs, jēgpilns visas dzīves gājums, kurā summējas visas indivīda dzīves lomas, brīvā laika aktivitātes, mācības un darbs.**

Mūsdienās, gluži kā personības attīstība, arī karjeras veidošanas process attīstās un pilnveidojas visa mūža garumā. Indivīdam veidojot savu karjeru, svarīgi ir apzināties savus vēlamos dzīves mērķus, lai efektīvāk un mērķtiecīgāk pilnveidotu savas kompetences. Karjera un tās attīstība ir nepārtraukts, mērķtiecīgs un jēgpilns process, kurš norit visa mūža garumā, balstoties uz mūžilgu izglītošanos un sevis veiksmīgu realizēšanu dažādās dzīves jomās. Veiksmīgas karjeras pamatā ir cilvēka dzīves jomu harmoniska attīstība un piepildījums tajās.

Cilvēka dzīves jomas.

Darbs

Pilsoniskums

Garīgums

Brīvais laiks

Ģimene

Darbs – Plašākā nozīmē – cilvēka mērķtiecīga darbība materiālo un garīgo vērtību radīšanai.”. Cilvēkam ir svarīgi apzināties sava darba lietderīgumu, jo gandarījumu spēj sniegt tāds darbs, kurš cilvēkam ir ineteresējošs un patīkams. Nozīmi darbam piešķir cilvēka spēja realizēt savus resursus. Vienlīdz svarīgi ir darba garīgais lietderīgums un finansiālais nodrošinājums. Ģimene - esot vienai no svarīgākajām dzīves jomās, cilvēkam tai ir jāvelta pēc iespējas vairāk laika. Tādejādi ģimenes un savstarpējo attiecību veidošana un uzturēšana ir svarīgs ieguldījums turpmākajai karjerai un sabiedrības nākotnei. Ģimene, kā atbalsta funkcija, ļauj cilvēkam

pilnvērtīgi darboties profesionālajā sfērā. Brīvais laiks – brīvā laika pavadīšana sniedz iespēju cilvēkam iegūt prieku un enerģiju turpmākajam darbam, kā arī sniedz iespēju socializēties. Nereti brīvā laika pavadīšanas veidi sniedz iespēju cilvēkam realizēt sevi tajās jomās, kuras neizpaužas darba vidē. Garīgums – sniedz iespēju cilvēkam pilnveidot sevi garīgai izaugsmei. Katra cilvēka nepieciešamība ir iepazīt un pilnveidot sevi un izzināt pasauli. Katram cilvēkam šis izzināšanas veids var būt atšķirīgs. Pilsoniskums – cilvēks kā sociāla būtne izjūt vēlmi un nepieciešamību apzināties sevi kā sabiedrības sastāvdaļu, it sevišķi 21. gadsimtā. Nereti veids, ka cilvēki savi izpauž ir veicot dažādas pilsoniskas aktivitātes ar mērķi uzlabot apkārtnējo sabiedrību. Jāpiemin, ka nav svarīgi vai cilvēks realizē sevi kā sabiedrības daļu piedaloties nevalstisku vai labdarības organizāciju darbībā, vai arī iesaistoties pašvaldības, valsts vai globāla mēroga pārvaldes darbībā. Svarīgi ir cilvēka, pilsoņa vēlme, varēšana un iespēja darīt to brīvprātīgi. Brīvprātīga iesaistīšanās sniedz gandarījumu, pilnveido nacionālo identitāti un patriotiskumu. Cilvēka veiksmīga profesionālā darbība nav iespējama bez trim aspektiem – GRIB, VAR un VAJAG. Šie aspekti ir jāņem vērā izvēloties profesiju.

- lai profesija būtu interesanta un saistoša,
- lai profesija atbilstu spējām,
- lai varētu atrast darbu šajā profesijā.

„GRIBU— tās ir cilvēka intereses, vēlmes, centieni, būtiskais dzīvē un darbā. Iespējams, ka, nosaucot visas savas intereses, vēlmes, nodarbošanos, kas saista, patīk un ko gribētos darīt, būtu ļoti garš saraksts. Daudziem ir plašs interešu loks, un ir visai grūti izšķirties, kuru no savām interesēm izvēlēties profesionālajai realizācijai, bet ko atstāt kā vaļasprieku. Lai pieņemtu pareizo lēmumu, nepieciešams izzināt potenciālās darbības virziena/profesijas saturu, darba pienākumus un apstākļus.”Izglītības iestāde un ārpusstundu piedāvātais nodarbību klāsts sniedz skolēnam iepazīt un pilnveidot sevi daudzpusīgu, tādejādi atklājot viņa vēlmes. “VARU — tās ir cilvēka prasmes, zināšanas, spējas, īpašības, stiprās puses, kā arī veselības stāvoklis, — visas profesionāli nozīmīgās īpašības. Kad ir noskaidrotas profesionālās intereses, svarīgi saprast, vai indivīdam piemīt šīm interesēm atbilstošas spējas. Spējas vispilnīgāk atklājas un attīstās tieši darbībā — mācībās vai jau praktiskajā darbā.”

Šajā aspektā svarīgi ir arī apjaust motivācijas un savstarpējās sadarbības nozīmi izglītības iestādei ar iestādes dažāda līmeņa darbiniekiem, skolēniem un skolēnu vecākiem. “VAJAG — tās ir profesijas un kompetences, kas konkrētajā vietā un laikā darba tirgū ir pieprasītas, tātad — kādi speciālisti un kādas kompetences ir nepieciešamas tagad un tuvākajā nākotnē; tāpēc, izvēloties izglītības virzienu ir jāuzzina, kādas zināšanas un prasmes (kompetences) var apgūt mācoties/studējot vienā vai otrā programmā, kuru piedāvā izglītības iestādes. Jāapzinās, ka mainās pašas profesijas, to saturs un attiecīgi arī kompetences konkrēto darba uzdevumu veikšanai, tāpēc ir jābūt gatavam arī turpināt mācīties.”Konkrētās profesionālās darbības aspekts 21. gadsimtā ir neatsverams profesionālās izvēles aspekts, jo dzīvojot globālā un mainīgā vidē ikvienam ir jābūt gatavam pilnveidot sevi. Veiksmīga karjera un profesionāla darbošanās nav iespējama bez karjeras vadības prasmēm. Dzīvojot 21. gadsimtā, apkārtējās vides ietekme, globalizācija un ātrs dzīves ritms pieprasa nepārtrauktu izglītošanos, dažādu kompetenču ieguvu un pilnveidi, lai cilvēks varētu iekļauties mainīgajā darba tirgū un būt konkurētspējīgs. Mūžilga izglītošanās (gan formāla, gan neformāla) ir svarīgs faktors konkurētspējai, tāpēc 21. gadsimta cilvēkam ir jāspēj plānot un vadīt savu

karjeru. Karjeras vadības prasmes un to pilnveide ļauj realizēt veiksmīgu personisko un profesionālo dzīvi.

Karjeras vadības prasmes

21. gadsimtā situācija pasaulē ir krasi mainījusies, jo globālā tirgus un uz zināšanām balstītas ekonomikas un sabiedrības apstākļos indivīdiem ir nepieciešams nepārtraukti uzlabot savas prasmes un apgūt jaunas kompetences. Karjeras attīstības atbalstu vairs nevar uzskatīt vienīgi par lietderīgu atbalstu indivīdam pārejā no viena izglītības līmeņa uz citu un no mācībām uz darbu. Lai pielāgotos mainīgajām darba tirgus vajadzībām un uzņēmumu konkurētspējai, ir jāspēj ātri reaģēt darba vides mainīgajos procesos, radot efektīvu rezultātu. Ilgstoša mācīšanās ir tieši tas, kas mūsdienās ir kļuvusi par galveno faktoru konkurences izturēšanā un veiksmē.

Lai noturētos darba tirgū, indivīdam ir pašam jāklūst par savu karjeras resursu un darba vides procesu vadītāju. Ja indivīds (ne tikai jauniešs, bet arī pieaugušais) nav apguvis karjeras vadības prasmes, viņš arī nespēj īstenot savas personīgās dzīves un savas karjeras veiksmīgu virzību. Mūsu mainīgajā, straujajā dzīves ritmā mūsdienu indivīdam nepietiek ar vienu profesiju vai jomu, lai veidotu veiksmīgu karjeru. Jomu un profesiju mijiedarbība un sintēze ir pamats veiksmīgai karjerai mūža garumā..

Modernai, konkurētspējīgai ekonomikai ir vajadzīgi darbinieki, kam ir prasmes, zināšanas un attieksmes, ko var izmantot jebkurā darba situācijā, un kam ir spējas un vēlēšanās nepārtraukti pielāgoties un gūt panākumus mainīgajā pasaulē. Tāpēc nodarbinātībai noderīgās prasmes ir būtiska karjeras vadības prasmju sastāvdaļa. **Nodarbinātība** ir stāvoklis, kad cilvēki ir iesaistīti darbā, kādā pasākumā, līdz ar to ir jāaplūko, kas ir nepieciešams, lai cilvēks būtu nodarbināms: **Pašvadība** – gatavība uzņemties atbildību, elastīgums, pašiniciatīva, neatlaidība, laika vadība, gatavība uzlabot savus rezultātus, pamatojoties uz atgriezenisko saiti, reflektīvo mācīšanos. **Komandas darbs** – cieņa pret citiem, sadarbošanās, pārliecināšana, diskusiju veicināšana, visu savstarpējās atkarības apzināšanās.

Izpratne par biznesu un klientu – pamatzināšanas par biznesa panākumu galvenajiem virzītājiem, tajā skaitā par inovāciju nozīmi un pārdomātu risku uzņemšanos, un vajadzība gandarīt klientu un veidot klienta lojalitāti. **Problēmu risināšana**, faktu un situāciju analīze, kā arī radošās domāšanas lietošana atbilstošu risinājumu veidošanā. **Komunikācija** un rakstīt un lasīt prasme – rakstīt-lasīt prasmes lietošana, spēja radīt skaidru, strukturētu rakstu darbu un mutvārdu prasme, tajā skaitā klausīšanās un jautājumu uzdošana. **Skaitīt prasmes lietošana** – manipulācijas ar cipariem, vispārējas matemātiskas zināšanas un to izmantošana praktiskā kontekstā (mērīšana, svēršana, aprēķināšana un formulu lietošana). **Informācijas tehnoloģiju izmantošana** – IT pamatprasmes, tajā skaitā iemaņas teksta apstrādē, failu vadībā un interneta meklētājprogrammas izmantošanā. **Iniciatīva un uzņēmējdarbība** – spēja demonstrēt inovatīvu pieeju, radošumu, sadarbošanos un riska uzņemšanos. Kopumā raugoties un nepieciešamajām prasmēm un zināšanās, lai cilvēks būtu nodarbināms ir svarīga vispusīga attīstība un vēlme turpināt pilnveidoties. Svarīgs faktors veiksmīgas karjeras vadīšanai arī ir paša cilvēka pozitīva attieksme gan pret sevi, gan pret profesionālo darbību ar visiem no tās izrietošajiem aspektiem. Atsaucoties uz iepriekšminētajiem aspektiem, jāsaprot, ka jāņem vērā cilvēka fiziskās, emocionālās, psihiskās un garīgās attīstības iezīmes, lai savas dzīves laikā viņš spētu sevi veiksmīgi realizēt karjerā. Līdz ar to ir jāaplūko karjeras vajadzības dažādos vecumposmos.

Karjeras vajadzības prasmes dažādos vecumposmos

Attīstības iezīmes	Karjeras vajadzības
1.-4.klase (sākumskola)	
- Nepieciešama uzmanība un uzslavas. - Piemīt neierobežota enerģija. - Nespēja nošķirt iedomu pasauli no realitātes. - Nepieciešama pašapziņas veidošana.	- Atšķir darbu no spēles. - Identificē dažādus darba veidus. - Piedalās dažādos darba aktivitāšu veidos - Zina, kā pieņemt lēmumus. - Apgūst pozitīvu attieksmi pret darbu. - Identificē personīgas sajūtas
5.-9.klase (pamatskola)	
- Daudz patstāvīgāki. - Saprot, ka piederība grupai un draugiem ir svarīga. - Var uzņemties vairāk atbildības. - Pārsteidzošs interešu vērēns. - Var patstāvīgi domāt, tomēr ir viegli ietekmējami.	- Identificē personīgās intereses, spējas, savas stiprās un vājās puses. - Raksturo savus pienākumus mājās un skolā un saista tos ar kopienā sastopamiem darbiem. - Apraksta, cik darbs ir nozīmīgs un sasniedzams visiem cilvēkiem. - Apraksta, kā personīgie uzskati un vērtības ietekmē lēmumu pieņemšanu.
10.-12.klase (vidusskola)	
- Veido savu identitāti. - Uzsāk lielākus un reālistiskākus darba/ karjeras meklējumus. - Attīsta interesi par sociāliem jautājumiem. - Nobriest seksuāli, mainoties fiziski un emocionāli. - Kļūst aizvien patstāvīgāki.	- Saprot, kā individuāla personība, spējas un intereses ir saistītas ar karjeras mērķiem. - Saprot, kā izglītība ir saistīta ar augstskolas izvēli, turpmāku apmācību un/vai iekļaušanos darba tirgū. - Demonstrē pārnesamās prasmes, kuras var izmantot dažādos darbos un piemērot mainīgajām darba prasībām. - Spējīgi izmantot plašus karjeras informācijas avotus. - Demonstrē atbildīgu lēmumu pieņemšanu.

Karjeras izglītības programmas saturs

1. Karjeras izglītības mērķi:

- 1.1 Organizēt izglītības saturu un izglītības ieguves procesu atbilstoši Ministru kabineta 2018.gada 27.novembra noteikumu Nr.747 “Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu, pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatizglītības programmu paraugiem” prasībām, integrējot specifiskus mērķus;

- 1.2 Nodrošināt izglītojamo ar zināšanām un prasmēm, kas nepieciešamas personiskai izaugsmei un attīstībai, pilsoniskai līdzdalībai, nodarbinātībai, sociālajai integrācijai un izglītības turpināšanai;
- 1.3 Izkopt izglītojamā prasmi patstāvīgi mācīties un pilnveidoties, motivēt mūžizglītībai un apzinātai karjeras izvēlei;
- 1.4 Sniegt individuālās konsultācijas skolēniem.

2. Karjeras izglītības uzdevumi:

- 2.1. nodrošināt katram izglītojamam pašnovērtēšanas metožu apguves iespējas;
- 2.2. palīdzēt izmantot zināšanas par sevi, lai izprastu savas spējas, stiprās puses, intereses, prasmes un talantus, pieņemtu lēmumus, noteiktu mērķus;
- 2.3. veidot katrā izglītojamā interesi par karjeru, iepazīstinot ar darba pasaules un ar to saistīto izglītību daudzveidību;
- 2.4. nodrošināt katram izglītojamam iespēju apgūt mācīšanās prasmes, informācijas tehnoloģiju un citu informācijas avotu izmantošanas pamatiemaņas;
- 2.5. palīdzēt katram izglītojamam pieņemt apzinātu lēmumu par turpmāko izglītību un ar to saistīto iespējamo karjeru;
- 2.6. nodrošināt iespēju gūt darbības pieredzi;
- 2.7. izkopt sadarbības, saskarsmes, prezentācijas prasmes, cieņu pret daudzveidību;
- 2.8. veidot izglītojamajos izpratni par karjeras saistību ar sasniegumiem izglītībā un mūžizglītību.
- 2.9. izprast mainīgās darba pasaules un mūžizglītības jēdzienus.

3. Karjeras izglītības saturs

3. Karjeras izglītības programmas apguves organizācijas pamatnosacījums ir — īstenot karjeras izglītību tā, lai izglītojamais iegūtu gan zināšanas konkrētā izglītības jomā :

(pašizpēte, karjeras izpēte, karjeras plānošana un vadība) un formā (mācību priekšmetu stunda, klases stunda, konsultācijas, ārpusstundu pasākumi, interešu izglītība), gan universālas, vispārējas prasmes, saistītas ar darbības pieredzi, kas palīdzētu rīkoties gan iepriekš zināmās, gan jaunās dzīves situācijās.

4. Katra karjeras izglītības joma — pašizpēte, karjeras izpēte un karjeras vadība — ietver vairāku mācību priekšmetu un audzināšanas darba saturu, tā pilnveides virzienu integrācijas aspektā.

5. Karjeras izglītībā sasniedzamo spēju un prasmju attīstību atspoguļo galvenie izglītošanas aspekti (Noteikumi par valsts pamatzglītības standartu):

5.1. pašizpaušmes un radošais aspekts: radošās darbības pieredze, pastāvīga iespēja meklēt un atrast risinājumu praktiskām problēmām, atklāt kopsakarības;

5.2. analītiski kritiskais aspekts: intelektuālās darbības pieredze — patstāvīga, loģiska, motivēta, kritiska un produktīva domāšana; prasme pamatot savu viedokli pagātnes, tagadnes un nākotnes saiknes kontekstā;

5.3. morālais un estētiskais aspekts: izpratne par morāles jēdzieniem cilvēku savstarpējā saskarsmē, par cilvēka tiesībām uz vienlīdzību;

5.4. sadarbības aspekts: prasme sadarboties, strādāt komandā, uzklaust un respektēt dažādus viedokļus, pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību par to īstenošanu, atbildīgi rīkoties konfliktsituācijās, rūpēties par savu un līdzcilvēku drošību un meklēt palīdzību atbilstošās institūcijās un dienestos;

5.5. saziņas aspekts: praktiska pieredze valodas lietošanā; prasme sazināties vairākās valodās (rakstīt, runāt, lasīt), prasme publiski uzstāties, izteikt un pamatot savu viedokli, prezentācijas prasmes;

5.6. mācīšanās un praktiskās darbības aspekts: prasme patstāvīgi plānot, organizēt un īstenot mācīšanos; dažādu zināšanu un prasmju lietošana praktiskajā darbībā; prasme mācību procesā izmantot dažādu veidu informāciju, konsultēties, atrast palīdzību; prasme izmantot modernās tehnoloģijas;

5.7. matemātiskais aspekts: matemātikas izmantošana praktiskajā dzīvē (budžeta plānošana, izglītības izmaksu aprēķināšana, salīdzināšana u.c.).

6. Katrs aspekts tiek īstenots visās karjeras izglītības jomās, taču ne vienādā mērā.

7. Pamatjoma “Pašizpēte” ietver šādas saturiskas tēmas:

7.1. mana identitāte, paštēls, mana rakstura īpašības;

7.2. manas intereses, hobiji, spējas, brīvais laiks;

7.3. mana ģimene, tās loma, tradīcijas;

7.4. sevis iepazīšanas un izpētes veidi, to sasaiste ar iecerēto profesiju, pašnovērtēšana;

7.5. attieksmes un vērtības;

7.6. prasme sadarboties, risināt konfliktus;

7.7. mana veselība un nākotnes nodomi;

7.8. mācīšanās prasmes, mācību sasniegumi, to saistība ar nākotnes nodomu īstenošanu;

7.9. pašaudzināšana.

8. Pamatjoma “Karjeras izpēte” ietver šādas saturiskas tēmas:

8.1. darba nozīme cilvēka dzīvē;

8.2. populāras un sabiedrībā augstu vērtētas profesijas, profesiju daudzveidība, to tipi;

8.3. manu vecāku darba dzīve;

- 8.4. informācijas avoti un izglītības pasaules pētīšana;
- 8.5. profesionālā kvalifikācija un tās ieguve;
- 8.6. darba tirgus un nodarbinātība;
- 8.7. sociālā vide un nodarbinātība;
- 8.8. izglītības veidi un līmeņi, dažādas izglītības iestādes;
- 8.9. darba likumdošana, darba drošība;
- 8.10. pašnodarbinātība.

9. Pamatjoma “Karjeras plānošana un vadība” ietver šādas saturiskas tēmas:

- 9.1. lēmumu pieņemšanas paņēmieni karjeras plānošanai;
- 9.2. lēmuma pieņemšana par karjeru. Dažādu faktoru ietekme (ģimene, skola, draugi, sabiedrība u.c.);
- 9.3. dažādu karjeru pozitīvie un negatīvie aspekti;
- 9.4. kad viss nenorit tā, kā plānots;
- 9.5. mani nākotnes mērķi un to sasniegšanas plāns (īstermiņa in ilgtermiņa plānošana);
- 9.6. pārmaiņas manā dzīvē;
- 9.7. komandas darba pieredze;
- 9.8. praktisko iemaņu gūšana dažādās profesijās;
- 9.9. sevis prezentēšana.

3. Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns

10. Karjeras izglītība tiek īstenota, izmantojot dažādas darba organizācijas formas — mācību priekšmetu stundas, klases stundas, individuālās nodarbības, dažādus ārpusstundu pasākumus, tikšanās, karjeras atbalsta pasākumus, mācību ekskursijas u.c.

4. Karjeras izglītības vērtēšana

11. Skolēnu sasniegumi karjeras izglītībā tiek vērtēti bezatzīmju vērtēšanas sistēmā, īsi rakstiski vai mutiski raksturojot skolēnu mācību darbību, darba stilu, attieksmi un izaugsmes dinamiku šādu zināšanu, prasmju, iemaņu (kompetenču) apgūvē un izmantojot pašvērtējumu:

11.1. pašizpētē:

11.1.1. skolēns apgūst un izmanto zināšanas par sevi, savu ģimeni, lai izprastu savas spējas, dotumus, stiprās puses, intereses, prasmes, kā tos redz pats un citi;

11.1.2. skolēns demonstrē pozitīvas starppersonu prasmes un cieņu pret daudzveidīgo, lai veicinātu savas karjeras attīstību;

- 11.1.3. skolēns atzīst, ka izaugsme un pārmaiņas ir karjeras attīstības neatņemama sastāvdaļa;
- 11.1.4. skolēns spēj noteikt svarīgākos faktorus, kas ietekmē viņa attieksmi pret mācībām, darbu, vērtībām, rīcību un izturēšanos;
- 11.1.5. skolēns izmanto zināšanas par sevi, lai pieņemtu lēmumus un noteiktu mērķus;
- 11.2. karjeras izpētē:
- 11.2.1. skolēns spēj izskaidrot terminu “karjera” tā plašākajā nozīmē;
- 11.2.2. skolēns spēj vispārīgi aprakstīt, kas ir darba tirgus un kādas ir izglītības un profesionālās apmācības iespējas dažādās izglītības iestādēs;
- 11.2.3. skolēns spēj atrast atbilstošus informācijas avotus par karjeras iespējām, sameklēt, analizēt un izmantot informāciju par dažādām karjeras iespējām;
- 11.2.4. skolēns zina, ka personīgās veselības stāvoklis varētu būt šķērslis dažu profesiju izvēlē;
- 11.2.5. skolēns spēj izmantot zināšanas par darba pasauli un ārpusklases pasākumos gūto pieredzi, lai paplašinātu savas karjeras iespējas;
- 11.2.6. skolēns spēj formulēt savas izglītības iespējas pēc pamatizglītības iegūšana;
- 11.3. karjeras plānošanā un vadīšanā:
- 11.3.1. skolēns prot izvēlēties un izmantot atbilstošas lēmumu pieņemšanas metodes;
- 11.3.2. skolēns prot salīdzināt dažādas iespējas, kā kritērijus izmantojot gan personisko pieredzi, gan informāciju no dažādiem avotiem;
- 11.3.3. skolēns spēj izvērtēt ar finansēm saistītos faktorus;
- 11.3.4. skolēns prot reāli plānot savu darbību un nenovirzīties no sava mērķa;
- 11.3.5. skolēns zina, kādas ir prasības un kas jādara, iestājoties izvēlētajā izglītības iestādē;
- 11.3.6. skolēns izprot savas un potenciālā darba ņēmēja tiesības;
- 11.3.7. skolēns prot sazināties un sadarboties ar citiem cilvēkiem dažādās dzīves situācijās;
- 11.3.8. skolēns prot apkopot, uzturēt un izmantot savu personīgo un citu nepieciešamo informāciju, stājoties citā izglītības iestādē vai darbā, kā arī to mutiski un rakstiski prezentēt.
12. Skolēnu mācību sasniegumu pierādījumi — pašizpētes, karjeras izpētes un karjeras vadības darba materiāli — tiek uzkrāti skolēnu darba mapēs (portfolio).
13. Skolēnu karjeras izglītības sasniegumi tiek vērtēti regulāri, informējot vecākus (aizbildņus) par izglītojamā zināšanām, prasmēm, iemaņām un sasniegumu attīstības dinamiku.

Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns

Karjeras izglītība tiek īstenota, izmantojot dažādas darba organizācijas formas - mācību priekšmetu stundas, klases stundas, individuālās nodarbības, dažādus ārpusstundu pasākumus, mācību ekskursijas, karjeras atbalsta pasākumus, individuālās karjeras konsultācijas.

1.,2 klase. • Mācīties mācīties. • Palīdzēt skolēniem apzināties mācīšanās nepieciešamību, lai nākotnē iegūtu profesiju. • Iepazīt vecāku profesijas. • Palīdzēt skolēniem iepazīties ar tuvākās apkārtnes darba vietām un tajās strādājošo profesijām. • Radīt priekšstatu par profesiju daudzveidību. • Apzināt skolēna pienākumus skolā un mājās.

1.- 2. klasē tiek akcentēta joma „Pašizpēte” šādā apjomā: Mācību priekšmetu stundās	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Valodas	Mans hobijs	1
	Es un mani draugi	1
	Mani mājdzīvnieki	1
	Mana istaba	1
	Mans apģērbs	1
Ētika	Kā dažādi var pavadīt brīvo laiku	1
	Mans varonis	1
	Manas īpašības, manas stipras puses	1
Lasīšana	Varoņu raksturojums (ārpusklases lasīšana)	1
Dizains un tehnoloģijas	Rokdarbi – Gaumīgs apģērbs dažādām dzīves situācijām	1
Sociālās zinības	Manas intereses	1
Sports	Komandu spēles	1
	Fizisko īpašību tests	1
Klases stundās	1.kl. Es varu rūpēties par savu veselību	1
	1.kl. Aizraušanās, hobiji	1
	1.kl. Kas ir profesijas	1
	2.kl. Mācos mācīties	1
	2.kl. Manu vecāku, ģimenes locekļu darbs	1
	2.kl. Mācos komunicēt un risināt strīdus.	1
Ārpusstundu pasākumi (projekti, tikšanās, lomu spēles, skolas un klašu vecāku sapulces, grupu nodarbības, radošās darbnīcas u.c.)	Adaptācijas nodarbības (audzinātājs, sociālais pedagogs,): „Kāds es esmu?”; „Draudzēsimies!”; „Atrisinām strīdus”	2
	Vecāku sapulce „Mans bērns – skolnieks, kā mācīt un palīdzēt savam bērnam mācīties”	2 pas.
	Mācību ekskursija „Iepazīstam profesijas un darbus”	2 pas
	Karjeras atbalsta pasākums, meistarklase, radošās darbnīcas	2 pas

3.,4.klase. • Palīdzēt skolēniem saskatīt un novērtēt uzņēmējdarbības nepieciešamību, iespēju piedalīties tajā. • Rosināt bērnus taupīgi rīkoties ar naudu un citiem resursiem. • Palīdzēt skolēniem pamanīt savus talantus un “stiprās puses”. • Mācīt saistīt savas darbības ar dzīves un karjeras mērķiem. • Attīstīt ekonomiskās prasmes.

3. – 4. klasē tiek akcentēta joma „Karjeras izpēte” šādā apjomā: Mācību priekšmetu stundas	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Valodas	Mans brīvais laiks	1
	Es un mani draugi	1
	Profesijas un to daudzveidība	1
	Dienas režīms	1
Vizuālā māksla	3. kl. Mana sapņu profesija	1
Dizains un tehnoloģijas	3. kl. Rokdarbi – Drošība darbā	1
Dabaszinības	4. kl. Cilvēki, kas rūpējas par dabu. Iepazīšanas ar dabu saistībām profesijām	2
Lasīšana	3. kl. Domraksts. Mani vecāki un darbs.	1
	4. kl. Par ko es gribētu kļūt	1
Sociālās zinības	4. kl. Sava laika plānošana	1
Sports	Komandu spēles	1
	Fizisko īpašību tests	1
Klases stundās	3.kl. Manas intereses, dotumi, spējas	1
	3.kl. Kāpēc vajadzīgs darbs.	1
	4.kl. Mans brīvais laiks un hobiji.	1
	4.kl. Profesijas nākotnē un tagadnē	1
Ārpusstundu pasākumi (projekti, tikšanās, lomu spēles, skolas un klašu vecāku sapulces, grupu nodarbības, mācību ekskursijas, semināri, meistar klases ,radošās darbnīcas u.c.)	Radošā darbnīca-meistarklase ar profesionāli	1 pas
	Profesiju daudzveidība	2
	‘Ēnu diena’(4.kl.)	1 pas
	Mācību ekskursijas, uzņēmuma apmeklējums	2 pas
	Vecāku sapulces.	2 pas

5.,6.klase. • Rosināt skolēnus izprast savu interešu nozīmi karjeras virziena izvēlē. • Apzināt profesiju daudzveidību un izprast darba pienākumu atšķirības dažādu profesiju pārstāvjiem. • Veicināt katra skolēna personīgo īpašību pilnveidošanu un mācīšanās prasmju un motivācijas attīstīšanu. • Uzsvērt brīvā laika plānošanas nozīmi veiksmīgas karjeras izvēlē

5. – 6. kl. klasē tiek akcentēta joma „Karjeras vadība” šādā apjomā: Mācību priekšmetu stundās	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Valodas	Manas intereses	1
	6. kl. Valodas kultūra	1
	Rakstura īpašības	1
	Mans brīvais laiks Saziņa. Emocijas	1
Informātika	5. kl. Teksta apstrāde – lietišķie teksti datora	1
	6. kl. Informācijas ieguves un komunikācijas līdzekļu izmantošana	1
Vēsture	6. kl. Es ienāku sabiedrībā	1
Literatūra	5. kl. Domraksts. Mans varonis tiek galā ar grūtībām	1
	6. kl. Mūsdienu jaunieša problēmas	1
Sociālās zinības	5. -. 6. kl. Konflikts, to rašanās un risināšana	1
	5. kl. Mana mācīšanās taktika	1
	6. kl. Pienākumi un tiesības	1
Dabaszinības	5. kl. Cilvēka maņas un darbs	1
	6. kl. Organisma augšana	1
Sports/Dizains un tehnoloģijas	Drošības noteikumi un to nepieciešamība. Veselība un darbs.	2
Vizuālā māksla	5.kl. Kas es būšu. Zīmējums un prezentācija.	1
	6.kl.Profesijas mākslā.	1
Klases stundās	5.kl. Mani mērķi, kā es tos varu sasniegt.	1
	5.kl. Uzvedības kultūra un etiķete.	1
	5.kl. Sevis prezentēšana.	1
	6.kl. Laika plānošana.	1
	6.kl. Kā cilvēki tiek galā ar grūtībām.	1
	6.kl. Mans nākotnes redzējums.	1
Ārpusstundu pasākumi (projekti, tikšanās, lomu spēles, skolas un klašu vecāku sapulces, grupu nodarbības, mācību ekskursijas,semināri,meistarklases ,radošās darbnīcas u.c.)	Darbs komandā , stresa menedžments (sadarbībā ar sociālo pedagogu).	2 pas
	Profesiju daudzveidība, “Ēnu diena”	1 pas
	Mācību ekskursijas uz uzņēmumiem.	2-3 pas
	Projektu nedēļa.	2
	Manu vecāku darba dzīve.	2
	Grupu nodarbības ar PKK	2

7.klase. • Sniegt skolēniem informāciju par izglītības vērtību un attieksmes nozīmi ceļā uz savu ideālo profesiju. • Rosināt attīstīt savas dotības un atbildību. • Informēt skolēnus par profesiju pieprasījumu darba tirgū un nākotnes tendencēm

7. klasē tiek akcentēta joma „Pašizpēte” šādā apjomā: Mācību priekšmetu stundās	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Valodas	Mans hobijs	1
	Es un mani draugi	1
	Mani mājdzīvnieki	1
	Mana istaba	1
	Mans apģērbs	1
	Saziņa: personīgais viedoklis, attieksme, pamatojums, diskusija	1
Ģeogrāfija	Klimata izmaiņas un veselība	1
Vēsture	Seno baltu ciltis	1
Literatūra	Boņuka, Billes un mana bērnība	1
Dizains un tehnoloģijas.	Rokdarbi – zeķu adīšana. Latvju raksti kokā.	1
	Latviešu tradicionālie ēdieni	1
Sociālās zinības	Atkarības	1
	Lietišķas saskarsmes etiķete	1
Sports	Fizisko īpašību tests	1
	Komandu darbs	
Vizuālā māksla	Esmu modes dizaineris	1
	Profesijas mākslā	1
Klases stundās	Es starp citiem.	1
	Mans raksturs un paradumi.	1
	Uztveres tipi.	1
	Temperamenti.	1
	Mācies mācīties.	1
	Kas es esmu, manas stiprās un vājās puses.	1
Ārpusstundu pasākumi (projekti, tikšanās, lomu spēles, skolas un klašu vecāku sapulces, grupu nodarbības, mācību ekskursijas,semināri,meistar klases ,radošās darbnīcas u.c.)	“Draudzības brīnums”- spēja saprast un saprasties. “Es un mani draugi”	1 pas.
	“Ko es zinu par profesijām”? “Ēnu diena”	1-2 pas.
	Mācību ekskursijas uz uzņēmumiem.	2pas.
	Tikšanās, meistarklase ar profesionāli. Iepazīsti profesiju!	2pas.

8.klase. • Sagatavot skolēnus apzinātai profesijas izvēlei un tālākizglītības iegūšanai.
 • Akcentēt veselības un darba apstākļu nozīmi profesijas izvēlē. • Attīstīt pašorganizācijas prasmes.

8. klasē tiek akcentēta joma „Karjeras izpēte” šādā apjomā: Mācību priekšmetu stundās	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Svešvalodas (angļu, vācu, krievu)	Lietišķi raksti	1
	Intervija ar dažādu profesiju pārstāvjiem	1
Latviešu valoda	Lietišķie raksti – darba sludinājumu pētīšana	1
Sociālās zinības	Droša sociālā vide	1
	Darbs un karjera	
Matemātika	Izcilākie matemātiķi	1
Ģeogrāfija	Darbspēka migrācija Eiropas Savienībā	1
	Darba vietas dažādās valstīs	1
Vēsture	Strādnieku kustība 19. gs. pēdējā trešdaļā	1
	Ekonomiskā attīstība Eiropā un ASV 19. gadsimta beigās	1
Vizuālā māksla	Māksla un profesijas.	1
	Radošā domāšana , profesiju sintēze.	1
Klases stundas	Darbs un vaļasprieks	1
	Kas man patīk?	1
	Darba sludinājumu pētīšana	1
	Profesiju prestižs un perspektīvas	1
	Sapnis vai realitāte	1
	Manu vecāku profesijas un karjeras izaugsmes iespējas.	1
Ārpusstundu pasākumi (projekti, tikšanās, lomu spēles, skolas un klašu vecāku sapulces, grupu nodarbības, mācību ekskursijas,semināri,meistarklases ,radošās darbnīcas u.c.)	Droša vide (darba drošība)	1
	Iepazīstam NBS. Karavīrs- profesija vai hobijs.	1pas
	Mācību ekskursijas uz uzņēmumiem.	1pas
	Tikšanās, meistarklases ar profesionāli.	1pas
	“Ēnu diena”. Portfolio veidošana. Iepazīsti profesijas.	2pas

9.klase. • Veikt tālākizglītības iespēju izpēti, izmantojot dažādus resursus. • Iepazīstināt skolēnus ar mērķu izvirzīšanas un lēmumu pieņemšanas veidiem un ieviešanas metodēm. • Noskaidrot skolēnu nākotnes vēlmes un izveidot to realizēšanas plānu.

9. klasē tiek akcentēta joma „Karjeras vadība” šādā apjomā: Mācību priekšmetu stundās	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Valodas	Dienas režīms	1
	Izglītības sistēmas dažādās valstīs. Izglītības iespējas ārzemēs	1
	Publiskā uzstāšanās – sevis prezentēšana	1
	CV	1
	Publiskā runa – sevis prezentēšana	1
	Lietišķie raksti	1
Ģeogrāfija	Saimniecības nozares un ar tām saistītās profesijas Latvijā	1
Vēsture	Pasaules ekonomiskā krīze 20. gs. 30. gados	1
	20. gs. progress zinātnē un tehnikā	1
Sociālās zinības	Darba likumdošana	1
	Ģimenes budžets, skolas budžets	1
	Civillikums	1
	Nodokļi	1
	Cilvēks, sabiedrība, karjera, rīcība	1
Vizuālā māksla	Māksla un pievienotā vērtība.	1
	Māksla, profesija un bizness.	1
Klases stundās	Karjeras plānošana	1
	Karjeras kāpnes, karjeras plāns	1
	Sekmju plānošana un izvērtēšana	1
	Lēmumu pieņemšana, atbildība	1
	Iekļaušanās darba tirgū	1
	Profesionālā piemērotība. Virzība. Profesionalitāte.	1
Ārpusstundu pasākumi (projekti, tikšanās, lomu spēles, skolas un klašu vecāku sapulces, grupu nodarbības, mācību ekskursijas, semināri, meistarklases, radošās darbnīcas, individuālās konsultācijas u.c.)	Tikšanās ar skolas administrāciju izglītības programmām vidusskolā.	1
	“Ēnu diena”. Diskusija par profesijām.	1pas
	Atvērto durvju apmeklējumi interesējošās izglītības iestādēs	1 pas
	Tikšanās meistarklases ar profesionāli. Iepazīsti profesiju. Veiksmīgas karjeras stāsti.	2 pas
	Ekskursijas uz uzņēmumiem. Redzi profesiju darbībā.	1pas

10.klase. • Izprast tālākizglītības un karjeras lēmuma pieņemšanas nosacījumus – indivīda vērtības, vajadzības, vēlmes, un to mijiedarbību. • Apzināties mūsdienu kompetenču nozīmi dzīvē un karjeras veidošanā.

10. klasē tiek akcentēta joma „Pašizpēte” šādā apjomā: Mācību priekšmetu stundās	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Valodas un humanitārie priekšmeti	Mani sapņi un nākotnes nodomi.	1
	Izglītības sistēmas dažādās valstīs. Izglītības iespējas ārzemēs	1
	Manas intereses un prasmes.	1
	Kāds es esmu saskarsmē ar citiem.	1
	Manu vecāku veiksmes stāsti.	1
	Darbs un vaļasprieks.	1
Eksakto un dabaszinību cikla priekšmeti	Riskēt vai atteikties no riska.	1
	Mans mērķtiecīgums	1
	Pareizi nenovērtēdams savas spējas, panākumus negūsi	1
Klases stundās	Profesionālā virzība- skolēnu interese par dažādām profesijām.	1
	Karjeras izvēles plānošana.	1
	Informācija par darba tirgu un tautsaimniecības attīstības tendencēm.	1
	Izglītības iespējas Latvijā un ārzemēs.	1
	Studiju iespējas augstskolās. Mūžizglītība.	1
	CV un motivācijas vēstule.	1
Ārpusstundu pasākumi (projekti, tikšanās, lomu spēles, skolas un klašu vecāku sapulces, grupu nodarbības, mācību ekskursijas, semināri, meistarklases ,radošās darbnīcas , individuālās konsultācijas u.c.)	Ekskursija uz izglītības izstādi “Skola 20...”	1 pas
	“Ēnu diena”. Diskusija par profesijām.	1 pas
	Atvērto durvju apmeklējumi interesējošās izglītības iestādēs	1 pas
	Tikšanās meistarklases ar profesionāli. Iepazīsti profesiju. Veiksmīgas karjeras stāsti.	2 pas
	Ekskursijas uz uzņēmumiem. Redzi profesiju darbībā.	1-2pas

11.klase. • Pilnveidot komunikācijas prasmes un emocionālo inteliģenci. • Attīstīt laika plānošanas un sevis prezentēšanas prasmes. • Noskaidrot nākotnes tendences tālākizglītībā un darba tirgū.

11. klasē tiek akcentēta joma „Karjeras izpēte” šādā apjomā: Mācību priekšmetu stundās	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Valodas un humanitārie priekšmeti	Tavas intereses un profesiju tipi.	1
	Nākotnes iespēju izzināšana.	1
	Manu vecāku darbs, profesijas.	1
	Radošā domāšana un profesijas.	1
	Profesiju standarti. Profesiju klasifikators.	1
	Darba tirgus un pieprasījums.	1
Eksakto un dabaszinību cikla priekšmeti	Biznesa idejas un to īstenošana.	1
	Biznesa plāns.	1
	Labāk atalgotās profesijas pasaulē un Latvijā.	1
Klases stundās	“Mana vasara”- vasaras periodā iepazīto profesiju un darbu analīze.	1
	Individuālie mērķi-mācību priekšmetu saistība ar nākotnes profesijas virzienu.	1
	Zinātniski pētnieciskā darbības – pētniecisko darbu izstrādes saistība ar nākotnē izvēlēto mācību virzienu.	1
	Tikšanās ar augstskolu pārstāvjiem..	1
	Studiju iespējas augstskolās. Mūžizglītība.	1
	Manas kompetences un karjeras plānošana.	1
Ārpusstundu pasākumi (projekti, tikšanās, lomu spēles, skolas un klašu vecāku sapulces, grupu nodarbības, mācību ekskursijas, semināri, meistarklases, radošās darbnīcas, individuālās konsultācijas u.c.)	Ekskursija uz izglītības izstādi “Skola 20...”	1 pas
	“Ēnu diena”, “Ēnu diena studenta korpēs”.	1 pas
	Tikšanās ar skolas absolventiem.	1 pas
	Tikšanās meistarklases ar profesionāli. Iepazīsti profesiju. Veiksmīgas karjeras stāsti.	2 pas
	Ekskursijas uz uzņēmumiem. Redzi profesiju darbībā.	1-2pas

12.klase. • Pilnveidot mērķu plānošanas un lēmuma pieņemšanas stratēģijas. • Veikt tālākizglītības iespēju izpēti Latvijā un citur pasaulē, izmantojot dažādus resursus, ņemot vērā darba tirgus tendences. • Ar pašizpēti un individuālo karjeras konsultāciju palīdzību, noskaidrot skolēnu nākotnes vēlmes un izveidot to realizēšanas plānu.

12. klasē tiek akcentēta joma „Karjeras vadība” šādā apjomā: Mācību priekšmetu stundās	Tēmas	Stundu vai pasākumu skaits
Valodas un humanitārie priekšmeti	Mana izvēle un atbildība.	1
	Nākotnes iespēju izzināšana.	1
	Izglītības iespējas Latvijā un Eiropā.	1
	CV un motivācijas vēstule.	1
	Kā radīt pozitīvu iespaidu darba devējam.	1
	Lēmumu pieņemšana un īstenošana.	1
Eksakto un dabaszinību cikla priekšmeti	Veselīga konkurence un sāncensība.	1
	Mans karjeras -biznesa plāns.	1
	Lēmumu pieņemšana un izvēles.	1
Klases stundās	Nebaidies kļūdīties.	1
	Tikšanās ar izaugsmes treneri.	1
	Labāk apmaksātās profesijas pasaulē un Latvijā	1
	Tikšanās ar augstskolu pārstāvjiem..	1
	Studiju iespējas augstskolās. Mūžizglītība.	1
	Manas kompetences un karjeras plānošana.	1
Ārpusstundu pasākumi (projekti, tikšanās, lomu spēles, skolas un klašu vecāku sapulces, grupu nodarbības, mācību ekskursijas,semināri,meistarklases ,radošās darbnīcas , individuālās konsultācijas u.c.)	Ekskursija uz izglītības izstādi “Skola 20...”	1 pas
	“Ēnu diena”, “Ēnu diena studenta kurpēs”.	1 pas
	Tikšanās ar skolas absolventiem.	1 pas
	Tikšanās meistarklases ar profesionāli. Iepazīsti profesiju. Veiksmīgas karjeras stāsti.	2 pas
	Ekskursijas uz uzņēmumiem. Redzi profesiju darbībā.	1-2pas

Karjeras atbalsta pasākumu plāns	Aktivitāte	Mērķauditorija/vieta	Paredzamais laiks	Atbildīgie/iesaistītie
1.	Grupu darbs ar skolēniem, vecākiem, skolotājiem.(karjeras izvēle, lēmumu pieņemšana, profesiju izpēte, radošās darbnīcas,pašizpēte, savu spēju apzināšana u.c.)	1.-12.kl.	Visu gadu (pēc pieprasījuma un pēc pašiniciatīvas).	Pedagogs Karjeras Konsultants, klašu audzinātāji.
2.	Karjeras atbalsta maksas pasākumu organizēšana	1.-12.kl	Visu gadu	PKK , Skolas vadība, skolotāji.
3.	Tikšanās ar absolventiem, augstskolu studentiem.	9.- 12. kl.	Janvāris , februāris	PKK, Direktora vietnieks, klašu audzinātāji
4.	„Ēnu dienas” koordinēšana.	5.-12.kl.	Februāris	PKK, klašu audzinātāji direktora vietnieks
5.	Informācijas sniegšana par jaunumiem karjeras jomā, atvērto durvju dienām u.c. Karjeras stenda informācijas atjaunošana	Cesvaines vidusskola	Visu gadu	PKK
6.	Klases stundas ar Pedagogu Karjeras konsultantu	1.-12.kl.	Visu gadu(pēc pieprasījuma un pašiniciatīvas).	PKK, klašu audzinātāji
7.	Portfolio veidošana	7.-12.kl	Visu gadu	PKK, klašu audzinātāji
8.	Sadarbība ar novada iestādēm kopīgu karjeras pasākumu organizēšanā un īstenošanā.	1.-12.kl	Visu gadu	PKK
9.	Vecāku veiksmīgās karjeras stāsti.	1.-6.kl.	Visu gadu	PKK, klašu audzinātāji
10.	Metodiskā materiāla sagatavošana.	Cesvaines vidusskola	Visu gadu	PKK
11.	Kursu un semināru apmeklēšana.	Latvija	Visu gadu	PKK
12.	Testi, radošas interaktīvas nodarbības.	Cesvaines vidusskola.	Visu gadu(pēc pieprasījuma un pašiniciatīvas).	PKK
13.	Individuālās karjeras konsultācijas izglītojamiem	Cesvaines vidusskola 7.-12.kl	Visu mācību gadu	PKK

14.	Atbalsta sniegšana izglītojamo vecākiem – informācijas sniegšana par karjeras atbalsta pasākumiem un pieaugušo izglītības kursiem. Vecāku individuālās konsultācijas karjeras izglītībā(pēc pieprasījuma)	Cesvaines vidusskola	Visu mācību gadu.	PKK
-----	--	----------------------	-------------------	-----

Karjeras izglītībā sasniedzamās prasmes 1. – 6. klasē

Beidzot 6. klasi, izglītojamais, atbilstoši savām spējām un attīstības līmenim:

- ir iepazinies ar dažādām profesijām;
- izprot dažādo profesiju lomu sabiedrības dzīvē;
- izprot saikni starp zināšanām, izglītību, profesijām un nodarbinātību;
- mēģina izzināt savas personīgās intereses un spējas;
- izprot komunikācijas un komandas darba nepieciešamību.

Sevis iepazīšanā ieteicamās zināšanas, prasmes un attieksmes

- Izglītojamais spēj analizēt un izvērtēt savus sasniegumus, personiskās īpašības, spējas un iemaņas.
- Izglītojamais prot izmantot pašanalīzes rezultātus savu attīstības vajadzību noteikšanai un sava pozitīva paštēla veidošanai.
- Izglītojamais spēj noteikt savas attīstības mērķus.
- Izglītojamais spēj atšķirt stereotipus un sagrozītus, realitātei neatbilstošus cilvēku un profesiju aprakstus.
- Izglītojamais ir izveidojušās noteiktas attieksmes pret dzīves pamatvērtībām, prasmes mācīties un izpratne par darbu, tajā skaitā arī komandas darbu, nozīmi.

Darba pasaules izzināšanā ieteicamās zināšanas, prasmes un attieksmes

- Izglītojamais izprot, ka darba dzīve nav tikai iešana uz darbu un naudas pelnīšana; saprot, ka darba dzīvei ir daudzi svarīgi aspekti.
- Izglītojamais spēj aprakstīt, kādas izmaiņas ir notikušas darba pasaulē (raksturot izmaiņas darba pasaulē).
- Izglītojamais zina dažādus avotus, kur meklēt informāciju par izglītības iespējām un darba tirgu; zina, kur meklēt karjeras konsultantu palīdzību; ir spējīgs izmantot informācijas avotus.
- Izglītojamais spēj izveidot profesiju grupas pēc to pazīmēm.
- Izglītojamais apzinās savas iespējas. Lēmumu pieņemšanā, plānošanā un tālākā rīcībā ieteicamās zināšanas, prasmes un attieksmes
- Izglītojamais spēj izmantot vienkāršus lēmumu pieņemšanas paņēmienus.
- Izglītojamais prot sameklēt un izmantot palīdzību personīgu lēmumu pieņemšanā.

- Izglītojamaais spēj izprast ilgtermiņa plānošanas nozīmi un ietekmi savas karjeras iespēju un ar to saistīto lēmumu pieņemšanas kontekstā.
- Izglītojamaais spēj apsvērt dažādas iespējas un, ja nepieciešams, spēj koriģēt vai mainīt savus plānus.
- Izglītojamaais izprot, ko nozīmē “tikt galā” mainīgajā pasaulē un kā tas ir attiecināms uz ilgtermiņa karjeras plānošanu.
- Izglītojamaais spēj (daļēji) uzņemties atbildību par savas personības attīstību.
- Izglītojamaais spēj analizēt pārmaiņas, kas notikušas viņa dzīvē pēdējā laikā.

Karjeras izglītībā sasniedzamās prasmes 7.–9. klasē

Beidzot 9. klasi, izglītojamaais, atbilstoši savām spējām un attīstības līmenim:

- sāk apzināties savas iespējas un sāk reālistiski samērot savas intereses, spējas/dotumus, personīgās īpašības un vērtības;
- spēj novērtēt un samērot savas spējas, vēlmes un iespējas pieņemt ar karjeras izvēli saistītos lēmumus;
- ir ieinteresēts turpināt savu izglītību; izzina savas tālākizglītības iespējas; spēj savākt, apkopot un analizēt atbilstošu informāciju;
- ir ieguvis zināšanas par vietējo darba tirgu;
- izprot saistību starp izglītību, profesiju un nodarbinātību;
- izprot saistību starp nodarbošanos/darbu/profesiju un dzīves stilu;
- izprot mainīgās darba pasaules un mūžizglītības jēdzienus;
- spēj saskatīt izvēles iespējas/alternatīvas karjeras iespēju izvēlē.

Sevis iepazīšanās ieteicamās zināšanas, prasmes un attieksmes

- Izglītojamaais ir veicis vienkāršus pašnovērtēšanas testus, lai noteiktu savus īstermiņa un ilgtermiņa izglītības un karjeras plānošanas mērķus.
- Izglītojamaais spēj noteikt un novērtēt, kāda ir viņa ārpusklasses darbā apgūtā pieredze un zināšanas par darba pasauli.
- Izglītojamaais spēj pielietot iegūtās analizēšanas un plānošanas prasmes savas karjeras plānošanā.
- Izglītojamaais ir spējīgs paskaidrot, kāpēc ir nepieciešams cīnīties pret stereotipu veidošanu un diskrimināciju skolā un darbā. Darba pasaules izzināšanā ieteicamās zināšanas, prasmes un attieksmes
- Izglītojamaais spēj izskaidrot terminu “karjera” tā plašākajā nozīmē.
- Izglītojamaais spēj vispārīgi aprakstīt, kas ir darba tirgus un kādas ir izglītības un profesionālās apmācības iespējas dažādās izglītības iestādēs.
- Izglītojamaais spēj atrast atbilstošus informācijas avotus par karjeras iespējām, sameklēt, analizēt un izmantot informāciju par dažādām karjeras iespējām (darba tirgu, izglītību).
- Izglītojamaais zina, ka personīgās veselības stāvoklis/problēmas varētu būt par šķērslī dažu profesiju izvēlē.
- Izglītojamaais spēj izmantot zināšanas par darba pasauli un ārpusklasses pasākumos gūto pieredzi, lai paplašinātu savas karjeras iespējas.
- Izglītojamaais spēj formulēt savas attīstības iespējas pēc pamatizglītības iegūšanas.

Lēmumu pieņemšanā, plānošanā un tālākā rīcībā ieteicamās zināšanas, prasmes un attieksmes

- Izglītojamaais spēj izvēlēties un izmantot atbilstošas lēmumu pieņemšanas metodes.
- Izglītojamaais spēj salīdzināt dažādas iespējas, kā kritērijus izmantojot gan personīgo pieredzi, gan izmantojot informāciju, kas iegūta no dažādiem informācijas avotiem.
- Izglītojamaais, plānojot savu nākotni, spēj apsvērt arī ar finansēm saistītos faktorus.
- Izglītojamaais prot reāli plānot savu darbību un nenovirzīties no noteiktajiem mērķiem.
- Izglītojamaais zina, kādas ir prasības (kādas zināšanas, prasmes un personīgās īpašības ir nepieciešamas) un kas jādara, iestājoties izvēlētajā izglītības iestādē.
- Izglītojamaais izprot savas un potenciālā darba ņēmēja tiesības.
- Izglītojamaais māc sazināties un sadarboties ar citiem cilvēkiem dažādās dzīves situācijās.

- Izglītojamaais prot apkopot, uzturēt un izmantot savu personīgo informāciju.

Karjeras izglītībā sasniedzamās prasmes 10.-12. klasē

Beidzot 12. klasi, skolēns:

- saprot koncepciju par darba tirgu mainīgumu;
- saskata vietēja un starptautiskā darba tirgus tendences;
- izprot sakarības starp izmaiņām darba tirgū un sociālajiem, politiskajiem un ekonomiskajiem procesiem;
- ir ieinteresēts attīstīt tās personiskās īpašības un iemaņas, kas ir būtiskas dažādām profesijām;
- spēj atrast interesantu informāciju par profesijām, izglītību un mācīšanās iespējām;
- prot izstrādāt pagaidu termiņa karjeras plānus, analizējot savas personiskās īpašības un prasmes, vērtības un panākumu kritērijus;
- spēj sameklēt darbu un konkurēt darba tirgū; ir interesēts attīstīt šīs prasmes (rakstīt CV/autobiogrāfiju, meklēt informāciju par darba vakancēm, reprezentēt
- sevī darba intervijā u.c.);
- ja nepieciešams, izmanto speciālista (karjeras konsultanta, sociālā pedagoga, psihologa, ārsta u.c.) konsultācijas;

Karjeras izglītībā izmantojamās metodes

Nr.	Metode	Prasmes
1.	Anketēšana/aptauja	Apgūt prasmi konkrēti atbildēt uz jautājumiem, prast izteikt savu domu konkrēti un īsi Ieinteresēt audzēkni izzināt sevi, savas izglītības iespējas, darba pasaules iespējas Attīstīt prasmi kritiski domāt
2.	Analīze	Prast objektīvi novērtēt un atšķirt savas vērtības no vispārpieņemtajām dzīves vērtībām Apgūt prasmes, lai „gribu, varu, vajag” veidotu vienotu kopumu
3.	Brīvais raksts	Veidot prasmi brīvi izteikt rakstiski savas domas un izjūtas
4.	Darbs ar informācija avotiem	Prast atrast, atlasīt un izvērtēt informāciju
5.	Darbs grupās	Apgūt iemaņas darboties komandā, plānot darbu, sadalot pienākumus
6.	Darbs pāros	Veidot prasmes sadarboties, uzklaut otrā, pārrunāt neskaidrības, ja nepieciešams, ievērot kompromisu
7.	Diskusija	Mācīties izteikt mutiski savu viedokli, to pamatot, argumentēt, uzklaut citu domas Meklēt problēmu risinājumu
8.	Dubultā dienasgrāmata	Veidot prasmi atrast tekstā nepieciešamo informāciju, to analizēt, paust savu viedokli, balstoties uz pieredzi
9.	Ekskursijas	Iepazīstināt ar reālu darba vidi, karjeras iespēju daudzveidību, jaunām tehnoloģijām
10.	Ēnu diena	Iepazīt tuvāk darba vidi. Iepazīt izvēlētajā profesijā plusus un mīnus. Veidot iemaņas rakstīt CV, motivācijas vēstules, iesniegumus
11.	Eseja	Apgūt prasmi izteikties, pamatot savu viedokli,
12.	Individuālais darbs	Mācīties strādāt patstāvīgi

13.	INSERT metode	Apgūt prasmi izvērtēt informāciju
14.	Intervija	Apgūt prasmi sarunāties: uzklaut sarunas biedrus, formulēt konkrētus jautājumus, atbildēt uz sarežģītiem jautājumiem, veidot lietišķu dialogu
15.	IT tehnoloģiju izmantošana	Attīsta prasmi lietot mūsdienas tehnoloģijas informācijas iegūšanā, saglabāšanā un apkopošanā
16.	Pārrunas/sarunas	Apgūt prasmes veidot mērķtiecīgu dialogu, noskaidrot viedokli, iegūt informāciju pārrunu ceļā, nenovirzoties no tēmas, uzdot jautājumus un atbildēt uz tiem
17.	Pašvērtējums/pašanalīze	Veidot kompleksu savas darbības, uzskatu, spēju, interešu, rakstura novērtēšanas un analīzes prasmi
18.	Pētījums	Apgūt prasmi strādāt ar problēmsituāciju: formulēt problēmu, veidot risinājuma plānu, izvērtēt gaidāmo rezultātu, meklēt alternatīvu risinājumu, pieņemt lēmumu, iegūt praktiskas iemaņas pētnieciskajam darbam
19.	Portfolio/darba mape	Vākt materiālus, iegūt informāciju, to apstrādāt, krāt un veidot savu darba mapi - portfolio
20.	Prāta vētra	Izprast, ka jebkuru neskaidru jēdzienu var izskaidrot, ja izsaka dažādus viedokļus, tos sistematizē un analizē
21.	Prezentācija	Apgūt prasmes un iemaņas parādīt sevi un savu padarīto darbu
22.	Prognozēšana	Mācīties paredzēt iespējamo rezultātu
23.	Projekts	Apgūt prasmi plānot darbu, strādāt patstāvīgi, sadarboties ar citiem, iegūt un izvērtēt informāciju, saistīt teoriju ar praksi, izdarīt secinājumus, prezentēt rezultātus
24.	Seminārs	Mācīties atrast kļūdas un nepilnības, izdomāt vīziju to uzlabošanai, plānot tās sasniegšanu, pieņemt lēmumu, izdarīt kopsavilkumu - rezumēt
25.	Spēles (lomu situāciju, lietišķās)	Apgūt prasmi iekļauties kolektīvā, veidot saskarsmi, prast novērtēt sevi salīdzinājumā ar citiem Iejusties lomās, kas attālinātas no skolēna būtības, bet kurās viņi ikdienā var nokļūt Iemācīties modelēt dažādas problēmsituācijas
26.	SVID analīze	Apgūt iemaņas izvērtēt pašreizējo situāciju un attīstības iespējas
27.	T- tabula	Apgūt iemaņas izvērtēt parādību no vairākiem aspektiem
28.	Tests	Rosināt iegūt informāciju par kādu jomu interese radīšanai
29.	Tikšanās	Iegūt informāciju par kādu jomu intereses radīšanai
30.	Venna diagramma	Mācīties noteikt kopīgo un atšķirīgo un definēt slēdzienu
31.	Vērošana	Apgūt iemaņas izvirzīt mērķi patstāvīgi vērot, pierakstīt, salīdzināt, izdarīt secinājumus

Literatūra Karjeras izglītības realizēšanai

1. Izglītība pēc 12. klases. PIAA, 2005

2. Izglītība pēc 9. klases. PIAA, 2005.

3. Karjeras attīstības atbalsts / Izglītība, konsultēšana, pakalpojumi/(2008)Rīga: Valsts Izglītības attīstības aģentūra.

4. Karjeras iespēju izpēte/ metodiskais palīglīdzeklis PIAP aģentūra, 2003.
5. Karjeras izglītība 10.-12. klasei. Metodiskie ieteikumi. PIAA, 2006.
6. Karjeras izglītība 7., 8., 9. klasei. Metodiskie ieteikumi. PIAA, 2006
7. Karjeras izglītība skolā/ Pieredze 2009 (2010) Rīga: Valsts Izglītības attīstības aģentūra.
8. KIPNIS /projekta materiāli
9. Korna E. Karjeras izglītība. Rīga: Raka. (2011)
10. Kurš mācību priekšmets man patīk vislabāk? Padomi veiksmīgai karjeras izvēlei. VIAA, Karjeras atbalsta departaments, 2008
11. Mans bērns izvēlas karjeru, VIAA, 2010.
http://viaa.gov.lv/files/news/727/mans_berns_izvelas_karjeru_web.pdf
12. Metodiskie ieteikumi „Karjeras izglītība 7. - 9. klasei. Skolotāju rokasgrāmata (ESF, prof.izgl. attīstības aģentūra, 2006.g.
13. Nensija Perija, Zaks van Zants. Skats nākotnē. Karjeras attīstīšanas mācību plāns vidusskolēniem.
14. Nensija Perija, Zarks van Zants. Nākotnes iespēju izzināšana. Karjeras veidošanas mācību programma pamatskola skolēniem.
15. Amundsons, N., (2016). Aktīvā iesaistīšanās. Esība un darbība karjeras konsultēšanā. 4.izd. Rīga: VIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/library/files/original/Amundsen_book_FINAL.pdf
16. Darba tirgus īstermiņa prognozēšana. (2019). Pieejams:
<http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=6&mid=465>
17. Pīvijs, V., (2011). Sociodinamiskā konsultēšana. Praktiska pieeja nozīmes veidošanai. Pieejams: http://viaa.gov.lv/files/news/727/38262_viaa_pivijis_2012_f.pdf
18. Profesiju aprakstu katalogs. (2007). 1.sēj. Rīga: PKIVA. Pieejams:
http://www.nva.gov.lv/karjera/docs/profesiju_aprakstu_katalogs_A4.pdf
19. Profesiju definīciju katalogs. (2007). Rīga: PKIVA. Pieejams:
<http://jvmv.lv/f/uploads/profesiju-aprakstu-katalogs-A5.pdf>
20. Profesiju klasifikators. (2006). Rīga: Latvijas Vēstnesis. Pieejams:
http://www.lm.gov.lv/lv/index.php?option=com_content&view=article&id=8015
21. Starptautiskā karjeras atbalsta metodikas rokasgrāmata darbam ar grupu. (2012). 2.izd., VIAA. Pieejams: http://viaa.gov.lv/files/news/727/viaa_naviguide_interactive.pdf
22. 100 karjeras atbalsta metodikas
<https://euroguidance.viaa.gov.lv/mod/book/view.php?id=64&chapterid=981>

Noderīgas saites izglītībai, karjerai, darbam

https://www.niid.lv/	Ceļvedis studijām un mācībām Latvijā: vispārējā, profesionālā un augstākā izglītība, kursi pieaugušajiem un bērniem, skaidrojumi un apraksti izglītības iespēju izpratnei, ekonsultācijas, interaktīvi karjeras izvēles testi.
www.e-skola.lv	Interesu izglītība, vakances, izglītības iestādes un kursi Rīgā.
www.sza.gov.lv www.izm.gov.lv	Informācija par studiju un studējošo kredītiem. www.izm.gov.lv Izglītības sistēmas informācija: vispārējā, profesionālā augstākā izglītība.
www.eklase.lv	Portāls par izglītības jautājumiem vecākiem, skolotājiem un skolēniem; elektroniskā dienasgrāmata.
www.latvijaskvalifikācijas.lv	Informācija par Latvijas ietvarstruktūrā iekļautajām izglītības kvalifikācijām.

Karjeras informācija

https://cvvp.nva.gov.lv/	Karjeras informācija, sevis izpēte (interesu testi, datorspēle, anketa u.c.), karjeras lēmumi un darba meklēšana.
https://www.lm.gov.lv/lv/	Latvijas profesiju klasifikators un profesiju standarti.
www.prakse.lv	Jauniešu karjeras portāls: profesijas, spēles, darbs, izglītība, informācija, pieredze, vakances, projekti u.c.
www.e-darbs.lv	Portāls darba meklētājiem Latvijā
www.workingday.lv	Portāls darba meklētājiem Latvijā
www.jobs.lv	Portāls darba meklētājiem Latvijā
www.cvmarket.lv	Portāls darba meklētājiem Latvijā
www.cv.lv	Portāls darba meklētājiem Latvijā
www.nva.gov.lv/eures	Darba meklēšana Eiropā: konsultācijas, informācija, dzīves un darba apstākļi.
www.jobs-in-europe.net	Portāls darba meklētājiem Eiropā.
http://ec.europa.eu/eures	Portāls darba meklētājiem Eiropā.
www.eurojobs.com/	Portāls darba meklētājiem Eiropā.
www.eurobrussels.com	Portāls darba meklētājiem Eiropā.

www.mfa.gov.lv/ministrija/darba-piedavajumiun-prakses-iespejas	Darbs un stažēšanās ES institūcijās un EK vēlēšanu novērošanas misijās.
http://www.lkaaa.lv/node/1	Latvijas karjeras attīstības atbalsta asociācija

Izglītība ārzemēs.

www.viaa.gov.lv/Euroguidance	Euroguidance Latvija: studijas ārvalstīs, studentu apmaiņa, valstu katalogs, jautājumi un atbildes.
http://ec.europa.eu/	Vispusīga informācija par studiju iespējām 32 Eiropas valstīs. Eiropas Komisijas izglītības portāls.
http://brauktvainebraukt.lv/	Uzdevumu komplekts, lai pārliecinātos par savu gatavību doties uz ārzemēm un arī izvērtēt ārzemēs gūto pieredzi.
www.jaunatne.gov.lv/lv/jaunatne.gov.lv/lv/vieglilasit/erasmus-plus	ES programma Jaunatne darbībā: iniciatīvas un projekti 13 līdz 30 gadus veciem jauniešiem.
www.eurodesk.eu	EK jaunatnes informācijas tīkls: mācības, darbs, dzīvošana un ceļošana Eiropā.
www.europa.eu/youth/eU_lv	Eiropas jaunatnes portāls: studēšana, darbs, brīvprātīgais darbs, apmaiņa un informācija.
www.europass.lv/	Ārvalstīs iegūtās mācību un darba pieredzes apliecināšana
www.balticcouncil.org/	Angļu valodas testi: IELTS, Cambridge.
www.aic.lv	Diplomu atzīšana: ārzemju diplomi Latvijā
www.enic-naric.net/	Diplomu atzīšana: Latvijas diplomi ārzemēs.
www.mastersportal.eu	Maģistrantūras studijas Eiropā.
www.bachelorsportal.eu/	Bakalaura studijas Eiropā
www.phdportal.eu/	Doktorantūras studijas Eiropā.
www.shortcoursesportal.eu/	Kursi Eiropā.
www.scholarshipportal.eu/	Stipendiju programmas Eiropā.

www.ergoeducation.com/	Komerckompānijas piedāvājumi: kursi, vidējā un augstākā izglītība ārzemēs.
www.dreamfoundation.eu	Mācības ārvalstīs: programmas, prasības, testi, padomi, pieteikšanās mācībām.
www.eastchance.com	Studentiem no Centrālās un Austrumeiropas: stipendijas un karjeras iespējas.
www.afs.lv	Skolēnu apmaiņas programma
www.yfu.lv	Skolēnu apmaiņas programma

Noderīgi informācijas avoti un karjeras testi

https://viaa.gov.lv/lat/karjeras_atbalsts/euroguidance_sadala/izglitibas_iespejas/	Euroguidance Latvija: informācija skolotājiem un karjeras konsultantiem, informatīvie un metodiskie materiāli karjeras atbalstam.
http://www.euroguidance.eu	EK Karjeras konsultēšanas un informācijas tīkls: informācija politikas plānotājiem un atbalsts karjeras konsultantiem un citiem karjeras atbalsta sistēmas pārstāvjiem.
http://ec.europa.eu/education/index_en	Mūžizglītības politika, izglītība un apmācības ES, programmas, informācija, ziņojumi, pētījumi u.c.
http://www.elgpn.eu/	Eiropas mūžilga karjeras atbalsta politikas tīkls: karjeras atbalsta politika un prakse Eiropas valstīs.
https://www.euroguidance.eu/internationalmobility	Mobilitātes iespējas ES karjeras atbalsta speciālistiem
http://www.career-guide.eu/	Portāls karjeras izglītības īstenotājiem sadarbības veicināšanai starp skolām.
http://www.refernet.lv/	Refernet Latvia informācijas tīkls: informācija par Eiropas valstu profesionālās izglītības sistēmu, politiku, pētījumiem un praksi.
http://www.oecd.org	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas portāls: pētījumi, rekomendācijas, publikācijas, statistika, indikatori

	izglītības un karjeras atbalsta jomā
http://www.cedefop.europa.eu/EN/	Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centra portāls: informācija, profesionālās izglītības un apmācības sistēmu un politikas pētījumi, analīze
http://www.etwinning.lv/	Eiropas skolu sadarbības programma interneta vidē.
http://www.etf.europa.eu	Eiropas apmācības fonda portāls: cilvēkresursu attīstība, izglītība, nodarbinātība, inovācijas, pētījumi, projekti, publikācijas u.c.
http://www.planet-beruf.de/	Vācijas federālās nodarbinātības portāls jauniešiem, skolotājiem un vecākiem par karjeras izvēles jautājumiem.
http://www.learndirect.co.uk	E-padomu un e-mācīšanās līdzeklis.
www.skillage.eu	Karjeras tests angļu valodā
https://testi.niid.lv/	4 karjeras izvēles testi
http://www.dreamfoundation.eu/lv_LV/career-test/page1	Sevis izzināšanas tests
http://jobsearch.about.com/od/careertests/a/free-career-tests.htm	Sevis izzināšanas testi angļu valodā
http://www.balticstudent.eu/index.php/lv/sakums/informativiraksti/278-karjeras-izveles-krustceles-vol-1	Sevis izzināšanas testi
http://www.colorwize.com/index.asp	Tests sevis izzināšanai ar krāsu palīdzību
http://www.ivillage.co.uk/what-career-will-suit-your-personality/121527	Tests <i>Kāds darbs vispiemērotākais jūsu personībai</i> (angļu valodā)
http://www.123test.com/career-test/	Karjeras Testi angļu valodā
http://www.quizrocket.com/career-quiz	Karjeras Testi angļu valodā
http://www.careerfitter.com/free_test/careerbuilder/	Karjeras Testi angļu valodā
http://www.careertest.net/	Karjeras Testi angļu valodā
http://www.careerpath.com/	Karjeras Testi angļu valodā un cita noderīga informācija
www.careercenteronline.org	Virtuālais karjeras centrs /e-konsultēšana, e-apmācība, resursi (angļu valodā)

www.ecdl.lv	ECDL, IT barometrs, eGuardian (drošība internetā) testi
http://www.prakse.lv/consultative/test/id/1	Tests, lai noskaidrotu piemērotākās darbības jomas un gūt noderīgus padomus, kā likt Taviem apzinātiem un slēptiem talantiem strādāt Tavā labā!
http://www.alberta-koledza.lv/contents.php?parent=10000	Dž.Hollanda tests personības tipa noteikšanai karjeras izvēlei
www.jaunatne.gov.lv/ http://www.jaunatneslietas.lv/	Eiropas brīvprātīgais darbs.

Mācību iestādes

Valsts universitātes

www.lu.lv	Latvijas Universitāte (LU)
www.rsu.lv	Rīgas Stradiņa universitāte (RSU)
www.rtu.lv	Rīgas Tehniskā universitāte (RTU)
www.llu.lv	Latvijas Lauksaimniecības universitāte (LLU)
www.du.lv	Daugavpils universitāte (DU)
www.liepu.lv	Liepājas universitāte (LiepU)

Valsts augstskolas

www.policijas.koledza.gov.lv	Valsts Policijas koledža (VPK)
www.latja.lv	Latvijas Jūras akadēmija (LJA)
www.jvlma.lv	Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija (JVLMA)
www.lka.edu.lv	Latvijas Kultūras akadēmija (LKA)
www.lma.lv	Latvijas Mākslas akadēmija (LMA)
www.naa.mil.lv	Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija (LNAA)
www.lsp.lv	Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija (LSPA)
www.ba.lv	Banku augstskola (BA)
www.rgsl.edu.lv	Rīgas Juridiskā augstskola (RJA)
www.sseriga.edu.lv	Rīgas Ekonomikas augstskola (REA)
www.rpiva.lv	Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola (RPIVA)
www.ru.lv	Rēzeknes Augstskola (RA)
www.venta.lv	Ventspils Augstskola (VeA)

www.va.lv	Vidzemes Augstskola (VA)
Juridisko personu dibinātās augstskolas	
www.psy.lv	Baltijas psiholoģijas un menedžmenta augstskola
www.bsa.edu.lv	Baltijas Starptautiskā akadēmija (BSA)
www.turiba.lv	Biznesa augstskola "Turība"
www.eka.edu.lv	Ekonomikas un kultūras augstskola (EKA)
www.isma.lv	Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola (ISMA)
www.kra.lv	Latvijas Kristīgā akadēmija (LKA)
www.rai.lv	Rīgas Aeronavigācijas institūts (RAI)
www.riceba.lv	Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola (RSEBBA)
www.attistiba.lv	Vadības un sociālā darba augstskola "Attīstība" SIA
www.sta-edu.lv	Sociālo tehnoloģiju augstskola (STA)
www.sppa.lv	Starptautiskās praktiskās psiholoģijas augstskola (SPPA)
www.tsi.lv	Transporta un sakaru institūts (TSI)
Valsts koledžas	
www.medkol.lv	Daugavpils medicīnas koledža
www.jak.lv	Jēkabpils Agrobiznesa koledža
www.kulturaskoledza.lv	Latvijas Kultūras koledža
www.psk.lv	Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledža
www.rmkoledza.lv	Latvijas Universitātes Rīgas Medicīnas koledža
www.ljk.lv	Liepājas Jūrniecības koledža
www.malnava.lv	Malnavas koledža
www.omtk.lv	Olaines Mehānikas un tehnoloģijas koledža
www.rm1.lv	Rīgas 1. medicīnas koledža
www.rck.lv	Rīgas Celtniecības koledža
www.rsuskmk.lv	Rīgas Stradiņa universitātes Sarkanā krusta medicīnas koledža
www.rtk.lv	Rīgas Tehniskā koledža
www.ruk.lv	Rīgas Uzņēmējdarbības koledža
www.siva.gov.lv	Sociālās integrācijas valsts aģentūra
www.112.lv/ucak	Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledža
www.policijas.koledza.gov.lv	Valsts policijas koledža

www.vrk.rs.gov.lv

Valsts robežsardzes koledža
www.vrk.rs.gov.lv

Noderīgas saites

ES veidotās organizācijas un to pakalpojumi

http://www.viaa.gov.lv/lat/karjeras_atbalsts/euroguidance/

EUROGUIDANCE - Latvija

Izstrādā, publicē un izplata pārbaudītu informāciju par Eiropas izglītības iespējām. [Studiju celvedis Eiropā](#), un iespēju uzdot [jautājumu](#) par izglītības iespējām Eiropā.

<http://ec.europa.eu/eures/>

EURES - Eiropas darba mobilitātes portāls

Darba piedāvājumi 31 Eiropas valstī, ieinteresētu kandidātu CV, informācija par dzīvošanu un darbu ārzemēs.

<http://www.europass.lv>

EUROPASS

Vienots, standartizēts piecu dokumentu kopums Eiropas Savienības iedzīvotāju prasmju un kompetenču pārskatāmībai, kas palīdz skaidrā un viegli saprotamā veidā apliecināt iegūtās zināšanas, iemaņas un darba pieredzi darba devējiem un izglītības iestāžu pārstāvjiem. Mājaslapā pieejams [video](#) par Europass dokumentiem un to pielietojumu.

Valsts iestādēs pieejamie informācijas resursi

<http://www.nva.gov.lv/>

Nodarbinātības Valsts aģentūra (NVA)

Bezdarbniekiem, darba meklētājiem un darba devējiem noderīga informācija. CV un vakanču katalogs, iespēja pievienot katalogam savu CV vai vakanci. Licencēto darbā iekārtošanas ārzemēs firmu saraksts. Informācija par darbu ārzemēs kā arī par ārzemnieku nodarbināšanu. Apmācības iespējas.

<http://www.nva.gov.lv/pkiva/>

NVA Karjeras pakalpojumi

Karjeras veidošanas jautājumi, Interesu testi jauniešiem un pieaugušajiem, interaktīva karjeras datorspēle, profesiju apraksti (atalgojums, darba apraksts, iespējas, nepieciešamā izglītība u.tml.) un to salīdzināšanas iespēja, augstākās un profesionālās izglītības programmas, kursu datubāze, informācija par darba tirgu un prognozes (informācija pieejama, pierēģistrējoties).

<http://www.aiknc.lv/>

Augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas centrs (AIKNC)

AIKNC nodarbojas ar Latvijas augstskolu, koledžu un to studiju programmu akreditācijas organizēšanu. Mājaslapā pieejamajā datubāzē atrodama informācija par Latvijas augstskolu, koledžu un to studiju

	programmu akreditācijas statusu kā arī par studiju programmu licencēm. Pieejami arī akreditācijas novērtēšanas komisiju ziņojumi
www.izm.lv	<i>Izglītības sistēma, pārskati par izglītību, vispārējā izglītība, profesionālā izglītība, augstākā izglītība</i>
http://www.ikvd.gov.lv/	<i>Izglītības kvalitātes valsts dienests</i> Izglītības kvalitātes valsts dienests (IKVD) uzrauga normatīvo aktu ievērošanu izglītības jomā, licencē izglītības programmas vispārējā un profesionālajā izglītībā un novērtē vispārējās un profesionālās izglītības kvalitāti, veicot izglītības iestāžu un programmu akreditāciju. IKVD mājaslapā pieejami vispārējās un profesionālās izglītības programmu licenču un akreditācijas reģistri .
http://visc.gov.lv/	<i>Valsts izglītības satura centrs (VISC)</i> Informācija par valsts eksāmeniem un pārbaudes darbiem un organizēšanas kārtību skolās, mācību priekšmetu olimpiādēm, ieteicamā mācību literatūra , informācija par mācību priekšmetu olimpiādēm u.c. profesijas standartu izstrādi un kvalifikācijas eksāmenu satura izstrādes koordinēšanu.
http://jaunatneslietas.lv	<i>Jaunatnes lietas</i> Jauniešu iespēju portālā jaunatneslietas.lv apkopota informācija par aktualitātēm jaunatnes politikā, jaunatnes politikas virzieniem, projektiem, kā arī pieejama jaunatnes organizāciju un jaunatnes lietu koordinatoru kontaktinformācija, nodrošināta iespēja izteikt savu viedokli vai priekšlikumus jaunatnes politikas veidotājiem.
www.izaugsme.lv	Sadaļā Profesija lasāmi profesiju apraksti, daži profesionālās orientācijas testi un norādes uz lapām, kurās atspoguļotas aktualitātes darba tirgū.